[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

[redacted]

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
2 november2023

Onze referentie
2023[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
1. Uitgebreide bevindingen
2. Outline kamerbrief

Aan Minister van SZW

nota

Bevindingen verkenning inhoudingsregeling Wml

Aanleiding

- Eind 2022 is de bovengrens voor de maximale inhouding op het wettelijk minimumloon (Wml) voor zorgpremie is verhoogd met 10%. U verzocht toen om in overleg te gaan met betrokken partijen om te bezien hoe de ervaringen zijn met de inhouding van de premie voor de zorgverzekering en de premie voor de herverzekering van het eigen risico.
- Tijdens het Commissiedebat Arbeidsmigratie op 24 mei 2023 heeft u toegezegd een verkenning uit te voeren naar in hoeverre de inhoudingsmogelijkheden op het Wml voor huisvesting en zorg werken zoals beoogd voor de doelgroep. Deze toezegging was een reactie op een motie van PvdA/GL om de inhoudingsregeling voor huisvesting af te schaffen (motie is ontraden) en een eenzelfde wens van de FNV.
- Hierbij vindt u de bevindingen van deze verkenning op hoofdlijnen. In de bijlage vindt u (1) de uitgebreide bevindingen en (2) een outline voor de Kamerbrief. De directie AV en de Arbeidsinspectie hebben een verschillende opvatting over de beleidsconclusie die aan de verkenning moet worden verbonden. De verschillende standpunten worden in deze nota toegelicht.

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met het opstellen van een Kamerbrief langs de lijnen van onderstaande en bijgevoegde bevindingen?
- Bent u het eens dat besluitvorming over knelpunten bij de inhoudingsregeling aan een volgend kabinet is?

Wml-inhoudingsregeling

- Alle inhoudingen op het Wml zijn verboden door de Wet Aanpak Schijnconstructies. Als uitzondering hierop kunnen werkgevers werknemers, zoals arbeidsmigranten, helpen bij het verkrijgen van elementaire voorzieningen als huisvesting en een zorgverzekering. En deze kosten alsnog inhouden op het Wml. Hieraan zijn duidelijke randvoorwaarden gesteld.
- Een werknemer moet via een schriftelijke volmacht de werkgever toestemming geven. De bedragen voor inhoudingen zijn gemaximeerd. Zo mag voor de zorgverzekering en de herverzekering van het eigen risico maximaal 110% van de gemiddelde premie voor een basisverzekering worden ingehouden (€151 per maand in het jaar 2023). Voor huisvesting mag maximaal 25% van het bruto Wml van de desbetreffende werknemer worden ingehouden, wat sinds 1 juli neerkomt op maximaal +/- €500 per maand. Voor huisvesting komt daar de voorwaarde bovenop dat de huisvesting moet

Overzicht van opmerkingen bij Bijlage 2. OPENBAARMAKING Beslisnota's - Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van.pdf

---

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

zijn van een woningcorporatie of gecertificeerd met een SNF- of AFK-keurmerk.
- De Arbeidsinspectie kan controleren op het vereiste van de volmacht en zo vaststellen of sprake is van rechtmatige inhouding op het Wml. Ook kan de Arbeidsinspectie vragen stellen aan werknemers over de zorgverzekering. Bij inhouding van huisvestingskosten kan de Arbeidsinspectie ook de vereisten controleren: staat het op de loonstrook, is er maximaal 25% op het Wml ingehouden en is er een SNF of AKF-keurmerk.
- Voor de volledigheid: uit de nalevingsmonitor eerlijk werk van de Arbeidsinspectie blijkt dat bij 5% van de bezochte vestigingen de WML wordt overtreden. Dit gaat over WML-overtredingen in het algemeen.

Belangrijkste bevindingen
- Voor de verkenning zijn gesprekken gevoerd met verschillende betrokken partijen en ervaringen met de inhoudingsregeling opgehaald.
- Er is onder meer gesproken met de Arbeidsinspectie, vakbonden, werkgeversorganisaties, uitvoerders (zoals zorgverzekeraars, Belastingdienst, keurmerken voor huisvesting) en het Netwerk sleutelpersonen arbeidsmigranten.

Huisvesting
- Als de inhouding volgens de wet plaatsvindt dan zorgt het er effectief voor dat werkgevers huisvesting voor arbeidsmigranten kunnen regelen op een transparante wijze tegen een maximale prijs en die voldoet aan minimale standaarden. Ten aanzien van de inhoudingen voor huisvesting zijn de volgende bevindingen opgehaald bij partijen:
  - De Arbeidsinspectie is voorstander van het afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvesting, omdat het werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet.
  - De werkgevers, waaronder de uitzendbranche (NBBU, ABU), koesteren de regeling om zijn gemak, betrouwbaarheid en transparantie om huisvesting te kunnen regelen voor arbeidsmigranten.
  - Vakbonden CNV en VCP hebben een positieve grondhouding tegenover de regeling, mits het volgens de regels gaat.
  - Vakbond FNV heeft een negatieve grondhouding. Volgens FNV is de inhoudingsmogelijkheid enkel een verdienmodel voor werkgevers die arbeidsmigranten afhankelijk maakt.
  - Arbeidsmigranten vinden het wenselijk als de werkgever ook huisvesting kan faciliteren.
- Wel zien we dat de inhoudingsmogelijkheid kan leiden tot perverse prikkels. Vakbonden en de Arbeidsinspectie zien in de praktijk dat er bijvoorbeeld werkgevers en huisvesters zijn die de randen van de regels opzoeken en waar mogelijk de regels gebruiken om zoveel mogelijk kosten te verhalen op arbeidsmigranten. Zo innen sommige werkgevers de benodigde huisvestingskosten die niet via de inhouding op het WML te verkrijgen zijn (want meer dan max. 25%) via een andere weg (via een incasso of factuur) of op het loon boven het Wml-niveau. Wij delen de stelling van de vakbonden en de Arbeidsinspectie dat dit ongewenst is.
- Er zijn signalen dat door sommige werkgevers/huisvesters geprobeerd wordt de kwaliteit van de huisvesting, ook al voldoet die aan de vereisten van de keurmerken, te minimaliseren terwijl er wel wordt ingehouden voor het

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

maximaal toegestane bedrag. Dit raakt vooral aan afspraken tussen overheid en sociale partners over minimumnormen in de keurmerken t.a.v. de kwaliteit van huisvesting.

- Het maximum van 25% van het door de werknemer verdiende Wml lijkt niet meer reëel gezien wat er tegenwoordig aan huisvesting gemiddeld besteed wordt. Daar staat tegenover dat arbeidsmigranten doorgaans in andere typen huisvesting (slechts een bed huren, een kamer moeten delen, etc.) wonen dan de gemiddelde Nederlander.
    - Werkgevers vinden 25% van het Wml te laag om huisvesting van goede kwaliteit aan te bieden.
    - CNV en VCP vinden de 25% ook niet meer reëel en zien dat werkgevers daardoor op andere manieren huisvestingskosten innen.
- Ook zien we dat de inhoudingsmogelijkheid die aanvankelijk bedoeld was voor huisvesting voor tijdelijk gebruik in de praktijk vaak wordt gebruikt voor permanente huisvesting.
    - Groot onderliggend probleem is het tekort aan huisvesting, specifiek voor arbeidsmigranten.
    - De afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever die onder andere door de inhoudingsmogelijkheid wordt gecreëerd, blijft niet van tijdelijke aard en verhindert arbeidsmigranten soms om zelfstandig zich voor langere tijd in Nederland te vestigen (is ons beeld).
- De trajecten op het gebied van wonen zoals de Wet Goed Verhuurderschap, Doelgroepencontract, Woning Waarderingsstelsel voor onzelfstandige woonruimten (WWSO) en afspraken in cao's over prijs/kwaliteit hebben naar verwachting een positief effect op de werking inhoudingsmogelijkheid en gaan eventuele perverse prikkels in het huidige systeem tegen.

Conclusie:

- Het is lastig om een eenduidig oordeel te geven over de werking van de inhoudingsregeling ten aanzien van huisvesting.
- Enerzijds wordt een groot deel van de arbeidsmigranten ontzorgd en worden goede werkgevers gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor het regelen van kwalitatief adequate huisvesting.
- Anderzijds zien we (zeer) onwenselijke situaties in de praktijk (zoals de verhuur van bedden) en een deel van de werkgevers die huisvesting echt als verdienmodel zien.
- Op dit moment schatten wij in dat afschaffing meer nadelige gevolgen heeft voor de arbeidsmigrant gelet op de slechte situatie op de woningmarkt en de uitvoering van de maatregelen van het Aanjaagteam op het terrein van huisvesting die zich nog moeten bewijzen. Ook heeft het negatieve gevolgen op de bestaande keurmerken voor huisvesting. Mogelijk dat over enkele jaren daar verbetering in is opgetreden en dat deze regeling dan haar meerwaarde verliest.

Standpunt van de Arbeidsinspectie

- De Arbeidsinspectie is voorstander van het afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvestingskosten omdat het werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet. Dit zorgt er in de praktijk voor dat werkgevers vaak de huisvesting van arbeidsmigranten als verdienmodel zien. Allemaal legaal en binnen de wet, maar wel een ongewenste prikkel.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- De Arbeidsinspectie ziet dat werkgevers de verhuur van bedden, kamers en panden als onderdeel van de 'package deal' (werk, huisvesting, vervoer) zien. Daarmee hebben zij, ook nog eens versterkt door het ontbreken van debiteurenrisico's, een financiële prikkel om met arbeidsmigranten te werken in plaats van met werknemers die al in Nederland wonen. Dit verdienmodel wordt nu gefaciliteerd door de WML. Werkgevers kunnen vanzelfsprekend ook zonder de inhoudingsmogelijkheid huisvesting aanbieden.
- Het hebben van kostenvoordelen (geen debiteurenrisico's etc.) wordt dan niet langer via de WML gefaciliteerd. Ook wordt het voor werkgevers moeilijker om dubbel te verdienen (1x via inhouding, 1x via cash betalingen) aan huisvesting. Bovendien zullen arbeidsmigranten (1) zelf directer kunnen beschikken over hun *gehele* WML (op hun rekening gestort) en eventuele extra diensten via aparte facturen zelf moeten betalen (dan wel handelingsperspectief hebben via het kunnen storneren van onterechte automatische incasso's). Arbeidsmigranten zullen dus minder afhankelijkheid van hun werkgever zijn. Tot slot zal sprake zijn van een gelijker speelveld tussen werkgevers en andere bedrijven die soortgelijke diensten aan arbeidsmigranten willen aanbieden.
- De prikkel om met arbeidsmigranten te werken zal dus kleiner zijn. Het effect op het gedrag van werkgevers is moeilijk te voorspellen, maar is vermoedelijk klein. Daarnaast bieden de Wet Goed Verhuurderschap, private certificering, civiele rechtsmogelijkheden en (straks) de Wet Toelating terbeschikkingstelling arbeidskrachten nuttige waarborgen.

Zorg

- De belangrijkste boodschap van nagenoeg alle betrokkenen is dat zij zeer hechten aan de inhoudingsmogelijkheid voor de zorg en dat die in de praktijk goed werkt als conform de wet wordt gehandeld. Enkele bevindingen:
  - De werkgevers vinden deze inhoudingsmogelijkheid wenselijk, omdat zij zo zeker weten dat werknemers zijn verzekerd voor de zorg. Dit mede vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap en het belang dat werknemers goed inzetbaar zijn voor werk.
  - De vakbonden vinden dat de inhoudingsmogelijkheid prima werkt. Alleen FNV is principieel tegen de inhoudingsmogelijkheid omdat de misstanden te groot zijn en de inhoudingsmogelijkheid volgens hen een malafide verdienmodel in stand houdt. Daarmee doelen ze op zaken als het niet verstrekken van de zorgpas, het wel inhouden op het Wml, maar alsnog niet verzekeren voor zorg.
  - Sleutelpersonen merken op dat arbeidsmigranten aangeven dat zij willen dat de werkgever dit voor ze regelt en uit de praktijk blijkt dan ook dat een grote meerderheid voor deze inhouding kiest. Zij zijn onbekend met de Nederlandse systemen en willen daarnaast niet te maken krijgen met onverwachte kosten. Tegelijkertijd worden niet alle arbeidsmigranten even goed geïnformeerd over hun rechten (zoals de zorgtoeslag) en plichten.
- De inhoudingsmogelijkheid ontzorgt en beschermt een groep kwetsbare arbeidsmigranten. Ons beeld is dat er dankzij de inhoudingsmogelijkheid veel minder onverzekerde arbeidsmigranten zijn in vergelijking met de periode voordat de inhoudingsmogelijkheid bestond. Daarnaast is door de inhoudingsmogelijkheid via loonstroken zichtbaar of en hoeveel wordt afgedragen. Er is hierdoor meer grip op de praktijk dan er voorheen was.
- Tegelijkertijd komt het weleens voor dat misbruik wordt gemaakt van de inhoudingsmogelijkheid en niet in lijn met de wet wordt gehandeld. Alle

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

betrokkenen zijn het erover eens dat misstanden keihard moeten worden aangepakt. De goeden moeten niet lijden onder de kwaden.

- De Arbeidsinspectie vervult hierin volgens beleid een belangrijke rol in door toe te zien op de voorwaarden van inhouding (volmacht, maximum). In enkele sectoren wordt door de sociale partners soms zelf (ook) toegezien op naleving van arbeidsvoorwaarden. Zo is in de uitzendsector toezicht op naleving van cao-afspraken via de Stichting Naleving Cao Uitzendkrachten en de ABU heeft een eigen meldpunt voor werknemers om misstanden te melden. Daarnaast kunnen zorgverzekeraars een rol spelen bij het tegengaan van misstanden.
- Uit gesprekken komt naar voren dat een gezamenlijke inzet nodig blijft bij het goed informeren van arbeidsmigranten over rechten en plichten en het er als werkgever zeker van zijn dat de arbeidsmigrant begrepen heeft waarvoor de volmacht is. Het komt nog steeds weleens voor dat een arbeidsmigrant niet weet waarvoor wordt getekend of niet bekend is met de zorgtoeslag. In de uitzend-, land- en tuinbouwsector zijn hierover concrete afspraken gemaakt (informeren in herkomstland of contactmoment op eerste dag in Nederland) en initiatieven ontwikkeld (zoals een applicatie op de telefoon, al toegankelijk in het land van herkomst). Ook wordt vanuit SZW gewerkt aan de informatievoorziening door bijv. het opzetten van migratieinformatiepunten binnen het project NIVEA (Netwerk Informatievoorziening voor EU-arbeidsmigranten).

Conclusie:

- Wij adviseren om de inhoudingsregeling voor zorg te behouden.
- Er is breed draagvlak voor bij nagenoeg alle betrokkenen. De arbeidsmigranten zijn erbij gebaat, want zij voelen zich ontzorgd en beschermd en krijgen zo niet te maken met onverwachte kosten.
- Stakeholders wijzen ook op andere voordelen van de regeling: meer arbeidsmigranten zijn verzekerd en er is grip op de hoogte van inhouding via loonstrook. Wel geven stakeholders aan dat aandacht nodig blijft voor het goed informeren van arbeidsmigranten. Ook vinden stakeholders dat misstanden aangepakt moeten worden.
- De Arbeidsinspectie weet niet de precieze omvang van de problemen. De omschreven misstanden zijn anekdotisch van aard. Daarom schatten we op dit moment in dat de misstanden niet nopen tot gehele afschaffing van de regeling; we willen het kind niet met het badwater weggooien.

Krachtenveld

- De inhoudingsregeling kan door de opstelling van één van de vakbonden, FNV, de nodige aandacht krijgen via de EU-richtlijn toereikende minimumlonen. De implementatie hiervan loopt, in het voorjaar volgt de TK-behandeling. De richtlijn vereist dat inhoudingen proportioneel zijn en niet-discriminerend.
- FNV betwist de proportionaliteit van de inhoudingsregeling omdat het een verdienmodel zou zijn. Dit beeld rijst echter niet eenduidig uit de verkenning. Ook stelt FNV dat de inhoudingsregeling discrimineert op basis van nationaliteit omdat de regeling vooral voor arbeidsmigranten wordt gebruikt.
- In reactie hierop blijven wij aangeven dat de (vrijwillige) mogelijkheid om op het niveau van de Wml voor huisvesting inhoudingen te verrichten geldt voor iedere werknemer waarop de Wml van toepassing is. Van onderscheid tussen werknemers is dus geen sprake. Dat de inhoudingsmogelijkheid met name wordt benut ten behoeve van arbeidsmigranten doet daar niet aan af.
- Andere vakbonden staan er minder stellig in.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- PvdA/GL en de CU zeggen in hun verkiezingsprogramma's de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting af te willen schaffen om het verdienmodel van slechte werkgevers te beëindigen.

Strategie

- Met uw input zal een concept Kamerbrief worden geschreven op basis van de bijgevoegde bevindingen en volgens de bijgevoegde outline. De concept Kamerbrief zal vervolgens met de Arbeidsinspectie, WBJA en VWS en BZK worden afgestemd en vervolgens met de sociale partners. Daarna zal de definitieve Kamerbrief aan u worden voorgelegd ter akkoord, waarna deze aan de TK verzonden zal worden.
- Vormgeving en uitvoering van eventuele aanvullende oplossingen voor de knelpunten van de inhoudingsmogelijkheden op het Wml vergt nadere gesprekken met betrokken partijen.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

[redacted]

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
15 april 2024

nota

Vervolgnota verkenning inhouding Wml

Onze referentie
2024[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
12 april 2024

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Tijdens de Beleidsstaf van 15 januari hebben wij en de Arbeidsinspectie de bevindingen van de verkenning naar de inhoudingsregelingen voor zorg en huisvesting met u besproken. U gaf aan twijfels te hebben bij het behoud van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting. Daarom heeft u gevraagd om verdere verbetermogelijkheden van de regeling voor huisvesting uit te werken. Tevens heeft u verzocht om de dilemma's in een conceptbrief uit te werken en daarin verbeteringen voor de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting op te nemen. Dit hebben wij gedaan en wij hebben ook al de eerste gesprekken met sociale partners hierover gevoerd.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting op dit moment niet af te schaffen, maar heldere voorwaarden te formuleren wanneer dit op termijn wel opportuun lijkt.
- Vanuit beleid delen we de zorgen van zowel voor- als tegenstanders van afschaffing. We adviseren een middenweg waarbij de regeling op termijn afgeschaft kan worden, als enkele (rand)voorwaarden aanwezig zijn.
- Op dit moment zal afschaffing naar onze verwachting meer kwaad dan goed doen voor de arbeidsmigrant. Wij stellen een aantal belangrijke voorwaarden voor waaraan voldaan moet worden alvorens de inhoudingsregeling haar meerwaarde kan verliezen.
- Wij adviseren u vervolgens over 2 jaar te evalueren of aan deze voorwaarden voldaan wordt.
    - De uitvoering van de maatregelen van het Aanjaagteam op het terrein van huisvesting moeten zich nog gaan bewijzen. Mogelijk dat over enkele jaren verbetering is opgetreden in de huisvesting van arbeidsmigranten en dat deze regeling dan haar meerwaarde verliest.
    - Met name de totstandkoming van volledige huurbescherming voor arbeidsmigranten, via bijvoorbeeld een doelgroepencontract, kan een vervanging bieden voor de inhoudingsregeling.
    - Zie onderaan de nota bij "overige relevante trajecten" de lopende maatregelen rondom huisvesting die zich moeten gaan bewijzen.
- Wij adviseren u om verbeteropties 1 en 2 (zie toelichting) niet op te nemen in de brief, omdat de verbeteropties al snel 2 jaar tijd nodig hebben om ze volledig uit te werken en uit te voeren en de regeling bij

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

invoering van de verbeteropties wellicht alweer afgeschaft zal worden. Bovendien is er naar verwachting weinig draagvlak voor.
    - Indien u instemt niet verbeteropties 1 en 2 op te nemen, zullen deze passages uit de brief geschrapt worden.
    - Wel kan verbeteroptie 3, over het aanbieden van de volmacht in de taal van herkomst (zie toelichting), opgenomen worden in de brief.

Kernpunten

- Uit de verkenning naar de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting blijkt dat de meerderheid van de betrokkenen de regeling op dit moment wil behouden. Voorstanders voor afschaffing (FNV en Arbeidsinspectie, zie hierna) wijzen voornamelijk op het verdienmodel die de regeling in sommige gevallen kan faciliteren (wettelijk mogelijk maakt). Tegenstanders van afschaffing (o.a. werkgevers, CNV, VCP) wijzen op het feit dat zonder de regeling de arbeidsmigrant is overgeleverd aan de krappe huurmarkt, aan huisjesmelkers en aan malafide werkgevers die alsnog zullen inhouden op het loon. Er wordt dan geen toezicht meer gehouden vanuit het Rijk (wel door gemeenten op de huisvesting).
- Op dit moment schatten wij vanuit beleid in dat afschaffing meer nadelige gevolgen heeft voor de arbeidsmigrant gelet op de slechte situatie op de woningmarkt. Wij voorzien de volgende nadelige gevolgen bij afschaffing:
    - Malafide werkgevers zullen meer verdienen aan het in rekening brengen van te hoge kosten voor huisvesting en dit zal dan meer dan nu aan het zicht worden onttrokken (bijvoorbeeld door nog meer dan nu arbeidsmigranten te dwingen om kosten te pinnen, of door ondoorzichtige contracten).
    - Zonder alternatief voor arbeidsmigranten betreft afschaffing van de inhoudingsregeling voor huisvesting slechts een verandering van administratieve handeling. Zonder de inhoudingsregeling ondertekenen arbeidsmigranten niet meer een volmacht om een inhouding te laten plegen en in plaats daarvan volgt een incasso om de huur te betalen aan de werkgever cq. huisvester (waarbij de arbeidsmigrant overigens wel een storneringsmogelijkheid heeft). Afschaffing is dus slechts beperkt effectief.
    - Omdat de voorwaarden die nu in het Wml aan de inhoudingsmogelijkheid worden gesteld dan komen te vervallen, is flankerend beleid nodig om enige grip te houden op de kwaliteit van de huisvesting en de hoogte van de huur. Dit flankerend beleid heeft dan tijd nodig.
- Wij stellen de volgende voorwaarden voor alvorens de inhoudingsregeling haar meerwaarde verliest:
    - Het is belangrijk dat arbeidsmigranten bij afschaffing *toegang* hebben *tot voldoende, betaalbare en kwalitatief goede huisvesting;*
    - De arbeidsmigrant valt onder de *reguliere huurbescherming*, bijvoorbeeld door invoering van het doelgroepencontract arbeidsmigranten.
    - Daarnaast adviseren wij te *wachten* totdat het *toelatingsstelsel* is ingevoerd;
    - Als laatste dat de handhaving rondom de toelating goed verloopt, ook in samenhang met de versterkte handhaving rondom slechte verhuursituaties.
- Daarom adviseren wij de regeling over twee jaar te evalueren. In die evaluatie moet expliciet beschouwd worden of arbeidsmigranten op dat

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

moment voldoende huurbescherming en huurprijsbescherming kennen, de handhaving versterkt is en afdoende kwalitatieve huisvesting beschikbaar is.

Toelichting

- Afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid zal naar verwachting negatieve gevolgen hebben op de bestaande keurmerken voor huisvesting. Zonder inhoudingsregeling kunnen werkgevers zich nog wel committeren aan de keurmerken (want die blijven wel bestaan), maar dit zal dan op vrijwillige basis moeten gebeuren en kan enkel via cao en het toekomstige toelatingsstelsel worden afgedwongen. Waar de werkgever nu bij een inhouding verplicht wordt om aan het keurmerk te voldoen, wat een sterke prikkel vormt.
    - Onderzoek laat zien dat 52% van de arbeidsmigranten direct in loondienst zijn. De werkgever moet gebonden zijn aan een cao die de keurmerken ondersteunt om te mogen inhouden. Zonder gebondenheid aan een cao is er geen incentive om aan het keurmerk te voldoen.
    - 48% van de arbeidsmigranten is in dienst van een uitzendbureau. Het toelatingsstelsel voor de ter beschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) verplicht vanaf 2026 de uitzender zich te houden aan keurmerk SNF (voor zowel arbeidsvoorwaarden/-omstandigheden als huisvesting); AKF zit hier niet bij.
    - In andere sectoren is na afschaffing dan geen wettelijke verplichting via de inhoudingsregeling meer om aan de keurmerken te voldoen. Alleen cao's (waar die gelden) kunnen werkgevers dan verplichten tot het voldoen aan de keurmerken.
- Na het ontstaan van de keurmerken in 2012 hebben we een toename van huisvesting die valt onder het keurmerk gezien. Daarmee is er dus meer huisvesting gekomen die voldoet aan een minimumstandaard. Daarnaast zijn de keurmerken zelf ook aangepast nadat geconstateerd werd dat zaken nog niet goed liepen. Zo is er een 100% locatiecontrole ingevoerd (vroeger werd een steekproef gedaan) en worden sinds 2023 ook alle locaties over de grens (vroeger tot max. 50 km) gecontroleerd door de keurmerken. Er zijn ook kwaliteitseisen bijgekomen; zo is bijvoorbeeld de mogelijkheid van stapelbedden afgeschaft. Het laat zien dat de keurmerken actief zorg dragen voor een verbetering van de kwaliteit voor huisvesting van arbeidsmigranten en dat hun meerwaarde niet is uitgespeeld.
- Veel arbeidsmigranten hebben nog een beperkt 'doenvermogen' in Nederland en het is voor de arbeidsmigrant moeilijk om zelf in een voor hen vreemd land huisvesting te organiseren. Zonder stevig flankerend beleid kan afschaffing ook leiden tot meer dakloosheid onder arbeidsmigranten.

Oplossingsrichtingen verbeterpunten

In de verkenning naar de inhoudingsregeling voor huisvesting zijn drie voorname knelpunten naar voren gekomen:

1. De inhoudingsmogelijkheid maximaliseert niet de huurprijs maar slechts het inhoudingsbedrag op het Wml. Hierdoor kunnen werkgevers het gedeelte van het loon boven het Wml-gedeelte van het loon theoretisch ongelimiteerd inhouden, en dat gebeurt soms ook.
2. De inhoudingsmogelijkheid die aanvankelijk bedoeld was voor huisvesting voor tijdelijk gebruik wordt in de praktijk vaak gebruikt voor permanente huisvesting. De afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

die onder andere door de inhoudingsmogelijkheid wordt gecreëerd, blijft niet van tijdelijke aard en verhindert arbeidsmigranten soms om zich zelfstandig voor langere tijd in Nederland te vestigen.

3. Arbeidsmigranten begrijpen de volmacht niet altijd en weten daardoor vaak niet waarvoor ze tekenen.

Uit deze geschetste knelpunten volgen drie concrete verbeteropties. Deze worden in de conceptbrief toegelicht:

1. Een prijsbepaling opnemen in de Wml die de huurprijs van huisvesting voor arbeidsmigranten maximaliseert.
- Er kan worden onderzocht in hoeverre het mogelijk is de huurprijs te maximaliseren en in hoeverre dit de arbeidsmigrant effectief helpt.

Perspectief arbeidsmigrant:

- Arbeidsinspectie, FNV en CNV zien dat werknemers soms al het loon boven het Wml-gedeelte moeten uitgeven aan huisvesting. Dit is onwenselijk. Er is ook breder wetgeving in de maak die de kwaliteit en prijs van huurwoningen beter in balans wil brengen. Dat moet ook voor arbeidsmigranten gelden.
- Keerzijde hiervan kan zijn dat dit de prikkel om de kwaliteit van huisvesting te verbeteren dempt. Er wordt in de wet geen financiële ruimte gecreëerd om de kwaliteit van de huisvesting boven het niveau van de kwaliteit van de keurmerken te verbeteren.

2. Het gebruik van de inhoudingsmogelijkheid te beperken in tijd. !
- Bekeken kan worden of de inhoudingsmogelijk tijdelijk gemaakt kan worden, bijvoorbeeld voor de periode van x maanden (bijvoorbeeld 12, 18 of 24 maanden). Na die periode kan er namelijk ook niet meer van tijdelijke arbeid in Nederland worden gesproken.
- Een werkgever kan dan slechts x maanden inhouden op het loon om huisvesting te regelen. Na die periode van x maanden kan de werknemer, als deze dat wil, nog steeds huisvesting via de werkgever verkrijgen, maar dit verloopt dan niet via de inhoudingsmogelijkheid maar via een bilaterale afspraak tussen de werknemer en de huisvester.
    - Hierbij is de vraag of dit een wezenlijke verandering is of slechts een verandering van administratieve handeling. waarom?
- Beleidsmatig is het wenselijk als het criterium voor gebruik van de inhoudingsmogelijk wordt toegepast op de duur van het verblijf van de werknemer in Nederland. Uiteindelijk dient de begrenzing van de inhoudingsmogelijkheid om de werknemer enerzijds te faciliteren in diens huisvesting maar ook om de werknemer anderzijds ook weer niet te afhankelijk te maken van de werkgever via de inhoudingsmogelijkheid. En derhalve ook te stimuleren dat een arbeidsmigrant meer zelfstandig redzaam wordt in Nederland. Dit past ook in beleid waarin we rekening houden met groepen arbeidsmigranten die zich langdurig in Nederland vestigen. Bespr.
- Het is hierbij echter de vraag welk probleem hiermee wordt opgelost. Het is moeilijk voorstelbaar dat er na die periode ook daadwerkelijk andere huisvesting wordt gezocht/gevonden. Kans is groter dat enkel de betalingswijze wijzigt, maar dat betekent dat de in de brief geschetste nadelen van het afschaffen van de inhoudingsregeling (randvoorwaarden zijn niet meer van toepassing en op de inhouding vindt geen toezicht meer plaats vanuit de overheid) zich na een bepaalde periode alsnog kunnen voordoen. — waarom niet?

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Perspectief arbeidsmigrant:

- De arbeidsmigrant wordt door in te stemmen met de inhoudingsmogelijkheid desgewenst voorzien van huisvesting via de werkgever zoals dat nu ook gebeurt, alleen kan dat dan nu slechts in de eerste x aantal maanden van het verblijf. Zo kan de arbeidsmigrant desgewenst de eerste x aantal maanden huisvesting worden geboden.
- Door deze inhoudingsmogelijkheid in tijd te begrenzen, moet de werknemer na de periode van x maanden los van de inhoudingsmogelijkheid huisvesting regelen. Eventuele ongewenste afhankelijkheid van de werkgever wordt hiermee voorkomen; de zelfredzaamheid van arbeidsmigranten vergroot. Het past tevens bij een beleid waarin we minder uitgaan van tijdelijke arbeidsmigranten.
- Arbeidsmigranten moeten na die periode van x maanden dan zelf huisvesting regelen; arbeidsmigrant en werkgever kunnen nog altijd een huurcontract afsluiten alleen verloopt de betaling dan niet meer via een inhoudingsregeling. Dat vereist wel enig 'doenvermogen' van de arbeidsmigrant.
- De arbeidsmigrant concurreert hierdoor na die periode van een x aantal maanden wel met andere woningzoekenden op een gespannen huurmarkt. Er moeten dan wel reële doorstroommogelijkheden op de huurmarkt zijn voor arbeidsmigranten. Anders zijn werknemers per definitie veroordeeld tot dezelfde huisvesting als die zij verkregen via de inhoudingsmogelijkheid en daarmee heeft het begrenzen van de inhoudingsmogelijkheid in tijd geen zin.
- In de brief wordt opgenomen dat deze optie past bij een beleid waarin we minder uitgaan van tijdelijke arbeidsmigranten maar ervan uit gaan dat arbeidsmigranten zich permanent vestigen in Nederland en daar ook passende huisvesting voor een lange termijn verblijf zoeken.
- Het aanbod aan huisvesting moet in omvang en aard dan gaan wel veranderen, maar dat heeft tijd nodig. Er kan een transitie gaan plaatsvinden van de huidige woonruimtes waarin arbeidsmigranten met 2-4 personen op een kamer slapen tot zelfstandige woonruimtes. In transitiefase kan dit tot frictie leiden omdat de vraag om zelfstandige woonruimtes dan niet zal aansluiten op het aanbod dat vooral gericht is op groepsaccommodaties.

no brainer

3. Verplichten de volmacht in de eigen taal en in begrijpelijke taal aan te bieden.

- De Wet Goed Verhuurderschap vereist al dat het huurcontract in begrijpelijke taal wordt aangeboden.
- LTO biedt aan haar leden al formats aan om de volmacht in de eigen taal aan te bieden, op vrijwillige basis. We kunnen dit goede voorbeeld in samenwerking met bijvoorbeeld de Vereniging Huisvesting Arbeidsmigranten en werkgeversorganisaties verder uitrollen.

Uitvoering en handhaving verbeteropties

- De Arbeidsinspectie heeft laten weten elke verdere aanscherping van de inhoudingsregeling te beoordelen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.
- De Arbeidsinspectie ziet in ieder geval bij de verbeteroptie van de introductie van een prijsbepaling geen rol voor zichzelf, omdat zij zich niet bezighouden met de kwaliteit van huisvesting.3

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Overige relevante trajecten

- Er zijn een aantal beleidstrajecten op het gebied van wonen al reeds in gang gezet of in de maak om de huisvesting van arbeidsmigranten te verbeteren en de afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever op het gebied van wonen te verminderen. Daarnaast zijn er in het kader van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten verschillende ontwikkelingen gekomen die ook invloed hebben op het huisvestingsdossier.
    - De Wet Goed Verhuurderschap (per 1 juli 2023 in werking getreden) scheidt het werk- en wooncontract. Hierdoor is er een wettelijke verplichting om gescheiden huur- en werkcontracten te bieden aan arbeidsmigranten. Het kan dan nog steeds zijn dat dezelfde partij deze contracten aanbiedt, maar de scheiding zorgt ervoor dat huisvesting in stand blijft, ook al wordt een arbeidscontract beëindigd.
    - Het wetsvoorstel Regie gemeenten kan zorgen voor meer huisvesting doordat de Wet Regie gemeenten daartoe dwingt.
    - Een Doelgroepencontract voor arbeidsmigranten wordt nu geschreven. Dit doelgroepencontract zal volledige huurbescherming voor arbeidsmigranten regelen. En zorgt ervoor dat prijs en kwaliteit aan elkaar gekoppeld zijn. Het regelt echter geen minimumkwaliteitseisen: theoretisch kan er voor weinig huur ook weinig kwaliteit verhuurt worden.
    - Deze ontwikkelingen moeten een positief effect gaan hebben op de problematiek rondom huisvesting omdat ze de huurbescherming van arbeidsmigranten moeten vergroten.
- Echter moeten de wetsvoorstellen Regie gemeenten en het doelgroepencontract nog behandeld worden in beide Kamers. Eerst moet bezien worden of deze worden aangenomen door de Kamers, of deze inderdaad het gewenst effect opleveren en een volwaardige vervanging en verbetering voor de inhoudingsregeling zijn.

Standpunt Arbeidsinspectie

- De Arbeidsinspectie is voorstander van het afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvestingskosten omdat het werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten ter werven en in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet. Dit zorgt er in de praktijk voor dat werkgevers vaak de huisvesting van arbeidsmigranten als verdienmodel zien, als onderdeel van de packagedeal van werk, woning en vervoer. Dit leidt tot situaties als veel arbeidsmigranten per kamer/woning en het ontbreken van incassorisico's voor werkgevers. Allemaal legaal en binnen de wet, maar wel een ongewenste prikkel.
- Afschaffing zorgt er in ieder geval voor dat 1) een onwenselijk verdienmodel via de Wml wordt afgeschaft, en 2) regels minder complex in de uitvoering en handhaving worden. Bovendien staat het werkgevers vrij om sowieso huisvesting aan te bieden aan hun buitenlandse werknemers, ook zónder inhoudingsregeling.
- Elke verdere aanscherping van de inhoudingsregeling zal de Arbeidsinspectie vanzelfsprekend beoordelen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Daarbij gelden twee zaken. Allereerst: hoe simpeler, hoe beter voor de markt en het toezicht. Ten tweede: toezicht op extra voorwaarden die niet samenhangen met arbeid (zoals beoordeling van kwaliteit van huisvesting of huurprijs) is niet uitvoerbaar.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- De Arbeidsinspectie wijst er op dat deze discussie ook samenhangt met de bredere discussie over oorzaken van en oplossingen voor de arbeidsmarktkrapte, over welke economie Nederland moet (willen) hebben. Die discussie moet ook gaan over reductie van arbeidsvraag, naast eventuele verhoging van arbeidsaanbod via arbeidsmigratie. In dat licht moet ook de wenselijkheid van deze inhoudingsregeling worden gewogen.

Krachtenveld

- Uit de sonderingsronde van uw PA blijkt er in de Tweede Kamer nu geen meerderheid te zijn voor afschaffing.
- Sociale partners:
  - De meerderheid van de sociale partners (VNO/AWVN/LTO en CNV/VCP) ondersteunen de lijn in de kamerbrief.
  - FNV is voor afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid maar is het eens dat volledige huurbescherming voor arbeidsmigranten, via bijvoorbeeld een doelgroepencontract, een oplossing zou zijn om de problemen rondom huisvesting voor arbeidsmigranten.
  - Onder sociale partners is weinig draagvlak voor de genoemde oplossingsrichtingen. CNV steunt wel de introductie van een prijsbepaling naar het voorbeeld van AKF. Sociale partners geven aan liever beter te handhaven op de huidige regeling dan nu wijzigingen te gaan aanbrengen.
  - Werkgevers wijzen op averechtse effecten:
    - Bij het tijdelijk maken van de inhoudingsmogelijkheid zou dit ook tijdelijke arbeidscontracten in de hand kunnen werken.
    - Een prijsbepaling heeft een remmend effect op de kwaliteit van huisvesting.
  - Sociale partners geven aan het als bevreemdend te ervaren dat de Arbeidsinspectie zich eigenstandig mengt in deze beleidsmatige discussie.
- Momenteel lopen gesprekken met BZK over hoe de inhoudingsregeling zich verhoudt tot het scheiden van 'bed en baas'. De brief zal ook nog worden voorgelegd in een later stadium aan de minister van BZK.

Vervolgproces

- Na verwerking van uw input zal de Kamerbrief opnieuw worden voorgelegd aan de sociale partners in een werkgroep 25 april. Daarom hebben wij het liefst vóór 18 april uw reactie.
- Daarna zal de conceptbrief worden besproken in de regiegroep op 15 mei. Hierna kan de brief na uw akkoord verzonden worden richting de TK.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept kamerbrief verkenning inhoudingen Wml	Ter informatie (niet verzenden)	

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie

Aan

Datum
28-08-2024

Onze referentie
2024

Opgesteld door

Bijlage(n)
2

nota

Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg

Aanleiding

- Directie Arbeidsverhoudingen (AV) heeft mede n.a.v. de (ontraden) motie Piri en Kröger[1] verkend in hoeverre de mogelijkheid om kosten voor huisvesting en zorg in te houden op het minimumloon nog steeds werkt voor werknemers, voornamelijk arbeidsmigranten.
- Uw voorganger heeft deze verkenning toegezegd tijdens het Commissiedebat Arbeidsmigratie op 24 mei 2023. Een besluit over de toekomst van de regeling paste niet bij de demissionaire status van het vorige kabinet. Daarom is deze Kamerbrief nog niet verstuurd onder uw voorganger.
- Middels deze nota lichten wij de werking van de inhoudingsregeling, de belangrijkste bevindingen van de verkenning en ons beleidsmatige advies over het vervolg van deze regeling toe.
    - Directie AV en de Arbeidsinspectie beoordelen de uitkomsten van de verkenning ten aanzien van [1]uisvesting verschillend.
    - De verkenning en concept Kamerbrief zijn afgestemd met de Arbeidsinspectie en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO).
    - In de bijlage vindt u een [2]oncept Kamerbrief om de Kamer te informeren over de uitkomsten van de verkenning.
    - Ook vindt u bijgaand de uitgebreide bevindingen van de verkenning. Deze bevat de standpunten van benaderde betrokkenen. Die bijlage wordt ook naar de Kamer gestuurd.

[3][4]eadviseerd besluit

- Bent u akkoord met de inhoud van bijgevoegde concept Kamerbrief?
- Bent u akkoord met het evalueren van de inhoudingsregeling over twee jaar?
    - Na twee jaar verwachten wij namelijk dat de huisvesting voor arbeidsmigranten door VRO-beleid verbeterd is.
    - Na uw akkoord wordt de brief voorgelegd aan sociale partners, waarna de definitieve versie voor verzending aan TK wederom aan u wordt voorgelegd.

Wml-inhoudingsregeling

- Met de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) zijn in principe alle inhoudingen op het wettelijk minimumloon (Wml) verboden. Werknemers kunnen derhalve geen schriftelijke volmacht meer verlenen aan de werkgever om betalingen in

[1] Motie Piri en Kröger over de mogelijkheid afschaffen om tot 25% van het loon van arbeidsmigranten in te houden voor onder andere huisvesting. Kamerstuk 29 861, nr. 111.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

huisvesting verschillend.
De verkenning en concept Kamerbrief zijn afgestemd met de Arbeidsinspectie en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO).

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

concept Kamerbrief om de Kamer te informeren over de uitkomsten van de verkenning.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord voorleggen aan sociale partners
Wat mij betreft:
- handhaven optie inhouding zorg
- schrappen optie inhouding huisvesting, kiezen voor strikte scheiding arbeids- en huurcontract (kunnen prima samen aan de arbeidsmigrant worden voorgelegd).

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Geadviseerd besluit

hun naam te verrichten tot het minimumloon, zodat de werknemer zelf over diens minimumloon kan beschikken. Inhoudingen op het loon boven het toepasselijk minimumloon blijven mogelijk overeenkomstig artikel 7:631 BW. Dit artikel ziet op betalingen uit hoofde van een schriftelijke volmacht of inhoudingen ter nakoming van bepaalde bedingen. Als uitzondering op het verbod mogen werkgevers kosten voor huisvesting en zorg voor werknemers inhouden op het loon. Met als doel werknemers, voornamelijk arbeidsmigranten, te helpen bij het verkrijgen van elementaire voorzieningen als huisvesting en een zorgverzekering. Hieraan zijn duidelijke randvoorwaarden gesteld.

- Zo moet een werknemer via een schriftelijke volmacht de werkgever toestemming geven. De bedragen voor de inhoudingen zijn gemaximeerd. Zo mag voor de zorgverzekering en de herverzekering van het verplicht eigen risico maximaal 110% van de gemiddelde premie voor een basisverzekering worden ingehouden (€164 per maand in het jaar 2024). Voor huisvesting mag maximaal 25% van het bruto Wml van de desbetreffende werknemer worden ingehouden, wat doorgaans neerkomt op maximaal +/- €525 per maand. Voor huisvesting komt daar de voorwaarde bovenop dat de huisvesting moet zijn van een woningcorporatie of gecertificeerd met een SNF- of AFK-keurmerk.
- De Arbeidsinspectie kan controleren op het vereiste van de volmacht om vast te stellen of sprake is van rechtmatige inhouding op het Wml. Ook kan de Arbeidsinspectie vragen stellen aan werknemers over de zorgverzekering. Bij inhouding van huisvestingskosten kan de Arbeidsinspectie ook de vereisten controleren: staat het op de loonstrook, is er maximaal 25% op het Wml ingehouden en is er een SNF of AKF-keurmerk aanwezig.
- Voor de volledigheid: uit de nalevingsmonitor eerlijk werk van de Arbeidsinspectie blijkt dat bij 5% van de bezochte vestigingen de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag wordt overtreden. In 3% van deze gevallen betreft dit onterechte inhoudingen.

Belangrijkste bevindingen verkenning

- Voor de verkenning zijn gesprekken gevoerd met verschillende betrokken partijen en ervaringen met de inhoudingsregeling opgehaald.
- Er is onder meer gesproken met de Arbeidsinspectie, ministerie van VRO, vakbonden, werkgeversorganisaties, uitvoerders (zoals zorgverzekeraars, Belastingdienst, keurmerken voor huisvesting) en het Netwerk sleutelpersonen arbeidsmigranten.

Huisvesting

- Als de inhouding volgens de wet plaatsvindt dan zorgt het er effectief voor dat werkgevers huisvesting voor arbeidsmigranten kunnen regelen op een transparante wijze tegen een gemaximeerd inhoudingsbedrag die voldoet aan minimale standaarden. Ten aanzien van de inhoudingen voor huisvesting zijn de volgende bevindingen opgehaald bij partijen:
    - De Arbeidsinspectie is voorstander van het afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvesting, omdat het werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet.
    - De werkgevers, waaronder de uitzendbranche (NBBU, ABU), koesteren de regeling om zijn gemak, betrouwbaarheid en transparantie om huisvesting te kunnen regelen voor arbeidsmigranten.
    - Vakbonden CNV en VCP hebben een positieve grondhouding tegenover de regeling, mits het volgens de regels gaat.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

    - Vakbond FNV heeft een negatieve grondhouding. FNV vindt de inhoudingsmogelijkheid enkel een verdienmodel voor werkgevers die arbeidsmigranten afhankelijk maakt.
    - Arbeidsmigranten vinden het wenselijk als de werkgever ook (administratief) huisvesting kan faciliteren.
- Wel zien we dat de inhoudingsmogelijkheid kan leiden tot perverse prikkels. Vakbonden en de Arbeidsinspectie zien in de praktijk bijvoorbeeld werkgevers en huisvesters die de randen van de regels opzoeken.
- Sommige werkgevers gebruiken de regels om zoveel mogelijk kosten te verhalen op arbeidsmigranten. Zo innen sommige werkgevers de benodigde huisvestingskosten die niet via de inhouding op het WML te verkrijgen zijn (want meer dan max. 25%) of via een andere weg (via een incasso of factuur) of op het loon boven het Wml-niveau. Wij delen het standpunt van de vakbonden en de Arbeidsinspectie dat dit ongewenst is – zeker als de kwaliteit van de huisvesting dit niet rechtvaardigt.
- De inhoudingsmogelijkheid reguleert/maximeert niet de huurprijs. Er zijn signalen dat door sommige werkgevers/huisvesters geprobeerd wordt de kwaliteit van de huisvesting, ook al voldoet die aan de vereisten van de keurmerken, te minimaliseren terwijl er wel wordt ingehouden voor het maximaal toegestane bedrag.
- Het maximum van 25% van het door de werknemer verdiende Wml lijkt niet meer reëel gezien wat er tegenwoordig aan huisvesting gemiddeld besteed wordt. Daar staat tegenover dat arbeidsmigranten doorgaans in andere typen huisvesting (slechts een bed huren, een kamer moeten delen, etc.) wonen dan de gemiddelde werknemer. Dan is 525 euro per maand teveel.
- Ook zien we dat de inhoudingsmogelijkheid die aanvankelijk bedoeld was voor huisvesting voor tijdelijk gebruik in de praktijk vaak wordt gebruikt voor permanente huisvesting. Groot onderliggend probleem is het tekort aan huisvesting, specifiek voor arbeidsmigranten. De afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever die onder andere door de inhoudingsmogelijkheid wordt gecreëerd, blijft niet van tijdelijke aard en verhindert arbeidsmigranten soms om zich zelfstandig voor langere tijd in Nederland te vestigen (is ons beeld).
- Lopende trajecten op het gebied van wonen zoals de invoering van de Wet goed verhuurderschap (per 1 juli 2023 in werking getreden), Wet betaalbare huur (per 1 juli 2024 in werking getreden), het wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting dat aan de Kamer is aangeboden en het in voorbereiding zijnde doelgroepencontract gaan eventuele perverse prikkels in het huidige systeem tegen. Onder andere wordt geprobeerd om de prijs/kwaliteit van de huisvesting en de bescherming van huurders te verbeteren. Zie in bijlage de uitgebreide bevindingen.

Conclusie beleid

- Het is lastig om een eenduidig oordeel te geven over de werking van de inhoudingsmogelijkheid ten aanzien van huisvesting. De omvang van het gebruik van de regeling en van misbruik is onbekend.
- Enerzijds wordt een groot deel van de arbeidsmigranten ontzorgd en worden goede werkgevers gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor het regelen van kwalitatief adequate huisvesting.
- Anderzijds zien we (zeer) onwenselijke situaties in de praktijk (zoals de verhuur van bedden) en een deel van de werkgevers die huisvesting echt als verdienmodel zien.
- Op dit moment is ons beleidsmatige advies dat afschaffing meer nadelige gevolgen heeft voor de arbeidsmigrant gelet op de slechte situatie op de woningmarkt. In de praktijk zorgt de regeling ervoor dat de huisvesting van

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

arbeidsmigranten door werkgevers in goede banen kan worden geleid. Daarnaast moet de uitvoering van de maatregelen op het terrein van huisvesting zich nog bewijzen.

- De Arbeidsinspectie en andere kritische partijen weten niet de precieze omvang van de problemen. De omschreven misstanden zijn anekdotisch van aard. Daarom schatten wij op dit moment in dat de misstanden niet nopen tot gehele afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid.
- Het lijkt wel verstandig om de regeling over 2 jaar te evalueren op o.a. doelmatigheid en doeltreffendheid. Omdat veel verbeteringen van de huisvesting voor arbeidsmigranten (zie hierboven) binnen die termijn naar verwachting effect zullen gaan sorteren.
- In de kamerbrief wordt vermeld dat overwogen kan worden om het doelgroepencontract – dat VRO aan het maken is – als extra randvoorwaarde te stellen voor het mogen inhouden voor huisvesting. Het doelgroepencontract poogt meer huurbescherming voor arbeidsmigranten te bieden. Dan zouden arbeidsmigranten bijvoorbeeld niet zomaar uit hun huisvesting kunnen worden gezet en is er meer huurprijsbescherming.
- Daarnaast is in de kamerbrief opgenomen dat het nuttig kan zijn voor arbeidsmigranten om de volmacht in eigen taal en in begrijpelijke taal aangeboden te krijgen. Door dit te verplichten als extra randvoorwaarde van de inhouding zal er ook enige vorm van toezicht en handhaving moeten zijn. Bezien moet worden of een dergelijke verplichting uitvoerbaar en handhaafbaar is.

Standpunt Arbeidsinspectie

- De Arbeidsinspectie is voorstander van het afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvestingskosten omdat het werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten te werven en in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet. Dit zorgt er in de praktijk voor dat werkgevers vaak de huisvesting van arbeidsmigranten als verdienmodel zien, als onderdeel van de packagedeal van werk, woning en vervoer. Dit leidt tot situaties als veel arbeidsmigranten per kamer/woning en het ontbreken van incassorisico's voor werkgevers. Allemaal legaal en binnen de wet, maar wel een ongewenste prikkel.
- Afschaffing zorgt er in ieder geval voor dat 1) een onwenselijk verdienmodel via de Wml wordt afgeschaft, en 2) regels minder complex in de uitvoering en handhaving worden. Bovendien staat het werkgevers vrij om sowieso huisvesting feitelijk aan te bieden aan hun buitenlandse werknemers, ook zónder inhoudingsregeling.
- De Arbeidsinspectie wijst erop dat deze discussie ook samenhangt met de bredere discussie over oorzaken van en oplossingen voor de arbeidsmarktkrapte, over welke economie Nederland moet (willen) hebben. Die discussie moet ook gaan over reductie van arbeidsvraag, naast eventuele verhoging van arbeidsaanbod via arbeidsmigratie. In dat licht moet ook de wenselijkheid van deze inhoudingsregeling worden gewogen.

<u>Zorg</u>

- Nagenoeg alle betrokkenen hechten zeer aan de inhoudingsmogelijkheid voor de zorg. Deze werkt in de praktijk goed als conform de wet wordt gehandeld. Enkele bevindingen:
    - De werkgevers vinden deze inhoudingsmogelijkheid wenselijk, omdat zij zo zeker weten dat werknemers zijn verzekerd voor de zorg. Dit

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

mede vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap en het belang dat werknemers goed inzetbaar zijn voor werk.
    - De vakbonden vinden dat de inhoudingsmogelijkheid prima werkt. Alleen FNV is principieel tegen de inhoudingsmogelijkheid omdat de misstanden te groot zijn en de inhoudingsmogelijkheid volgens hen een malafide verdienmodel in stand houdt. Daarmee doelen ze op zaken als het niet verstrekken van de zorgpas, het wel inhouden op het Wml, maar alsnog niet verzekeren voor zorg.
    - Sleutelpersonen[2] merken op dat arbeidsmigranten aangeven dat zij willen dat de werkgever de zorg voor ze regelt en uit de praktijk blijkt dan ook dat een grote meerderheid voor deze inhouding kiest. Zij zijn onbekend met het Nederlandse systeem en willen daarnaast niet te maken krijgen met onverwachte kosten. Tegelijkertijd worden niet alle arbeidsmigranten even goed geïnformeerd over hun rechten (zoals de zorgtoeslag) en plichten.
- De inhoudingsmogelijkheid ontzorgt en beschermt een groep kwetsbare arbeidsmigranten. Ons beeld is dat er dankzij de inhoudingsmogelijkheid veel minder onverzekerde arbeidsmigranten zijn in vergelijking met de periode voordat de inhoudingsmogelijkheid bestond.
- Daarnaast is door de inhoudingsmogelijkheid via loonstroken zichtbaar of en hoeveel wordt afgedragen. Er is hierdoor meer grip op de praktijk dan er voorheen was.
- Tegelijkertijd komt het weleens voor dat misbruik wordt gemaakt van de inhoudingsmogelijkheid en niet in lijn met de wet wordt gehandeld. Alle betrokkenen zijn het erover eens dat misstanden keihard moeten worden aangepakt. De goeden moeten niet lijden onder de kwaden.
- De Arbeidsinspectie vervult hierin een belangrijke rol door toe te zien op de voorwaarden van inhouding (volmacht, maximum). In enkele sectoren wordt door de sociale partners soms zelf (ook) toegezien op naleving van arbeidsvoorwaarden. Daarnaast kunnen zorgverzekeraars een rol spelen bij het tegengaan van misstanden.
- Uit gesprekken komt naar voren dat een gezamenlijke inzet nodig blijft bij het goed informeren van arbeidsmigranten over rechten en plichten en het er als werkgever zeker van zijn dat de arbeidsmigrant begrepen heeft waarvoor de volmacht is. Vanuit SZW wordt gewerkt aan betere informatievoorziening, hulp en dienstverlening binnen het project 'Work in NL'. Met dit project worden arbeidsmigranten beter ondersteund bij hun dagelijkse problemen.
- Daarnaast heeft uw voorganger het convenant 'Toegang tot de gezondheidszorg voor arbeidsmigranten' afgesloten waarin met Zorgverzekeraars Nederland onder meer afgesproken om de zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van arbeidsmigranten te vergroten en beter te controleren op betrouwbaarheid en integriteit van werkgevers.

Conclusie:
- Wij adviseren om de inhoudingsmogelijkheid voor zorg op dit moment in stand te houden.
- Er is breed draagvlak bij nagenoeg alle betrokkenen. De arbeidsmigranten zijn erbij gebaat, want zij voelen zich ontzorgd en beschermd en krijgen zo niet te maken met onverwachte kosten.
- Stakeholders wijzen ook op andere voordelen van de regeling: meer arbeidsmigranten zijn verzekerd en er is grip op de hoogte van inhouding via loonstrook. Wel geven stakeholders aan dat aandacht nodig blijft voor het

[2] In dit netwerk zijn sleutelpersonen verenigd, personen die dagelijks in aanraking komen met EU-arbeidsmigranten.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

goed informeren van arbeidsmigranten. Ook vinden stakeholders dat misstanden aangepakt moeten worden.

Toelichting

Ontwikkelingen hiervoor

De verkenning is in het najaar van 2023 afgerond. Onder uw voorganger is intern veel discussie geweest over de richting van de regeling en de kamerbrief, mede gezien AV en de Arbeidsinspectie een ander oordeel hebben.

Politieke context

- In de Kamer lijkt voldoende draagvlak voor de regeling.
- Deze toezegging tot de verkenning was een reactie op de motie Piri en Kröger (PvdA/GL) om de inhoudingsregeling voor huisvesting af te schaffen (motie is ontraden) en een eenzelfde wens van de FNV.
- De inhoudingsregeling kan door de opstelling van FNV de nodige aandacht krijgen via de EU-richtlijn toereikende minimumlonen. De implementatie hiervan loopt, vanaf september volgt de TK-behandeling van het wetsvoorstel ter implementatie van deze richtlijn. De richtlijn vereist dat inhoudingen proportioneel zijn en niet-discriminerend.
- FNV betwist de proportionaliteit van de inhoudingsregeling omdat het een verdienmodel zou zijn. Dit beeld rijst echter niet eenduidig uit de verkenning. Ook stelt FNV dat de inhoudingsregeling discrimineert op basis van nationaliteit omdat de regeling vooral voor arbeidsmigranten wordt gebruikt.
- In reactie hierop blijven wij aangeven dat de (vrijwillige) mogelijkheid om op het niveau van de Wml voor huisvesting inhoudingen te verrichten geldt voor iedere werknemer. Van onderscheid tussen werknemers is dus geen sprake. Dat de inhoudingsmogelijkheid met name wordt benut ten behoeve van arbeidsmigranten doet daar niet aan af.

Krachtenveld: sociale partners

- De meerderheid van de sociale partners (VNO/AWVN/LTO en CNV/VCP) ondersteunen de lijn in de kamerbrief.
- FNV is voor afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid. Wel lijkt FNV voorstander van volledige huurbescherming voor arbeidsmigranten.

Uitvoering en handhaving

- De Arbeidsinspectie heeft laten weten elke verdere aanscherping van de inhoudingsregeling te beoordelen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Overige relevante trajecten

- Er zijn een aantal beleidstrajecten op het gebied van wonen in het kader van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten al reeds in gang gezet of in de maak om de huisvesting van arbeidsmigranten te verbeteren en de afhankelijkheid van de arbeidsmigrant van de werkgever op het gebied van wonen te verminderen. Deze worden beschreven in de bijlage van de Kamerbrief.

Vervolgproces

- Na verwerking van uw input zal de Kamerbrief definitief worden afgestemd met sociale partners.
- Voor die tijd is op 4 september het CD Arbeidsmigratie waarin we mogelijk vragen over de regeling verwachten (met name van GL/PvdA en CU).
- Na afstemming met sociale partners kan de brief, met uw akkoord op de definitieve versie, verzonden worden richting de TK.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief - Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Ter informatie (niet verzenden)	
2	Bijlage - Bevindingen verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Ter informatie (niet verzenden)	

Datum
28-08-2024

Onze referentie
2024-

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

[redacted]

Aan
Minister van SZW

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

nota

Reacties sociale partners op voornemen afschaffen inhouding huisvesting

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Op basis van de verkenning naar de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting op het minimumloon heeft u aangegeven te [1]eigen naar afschaffing. Dit standpunt hebben wij verwoord in een aangepaste conceptbrief aan de TK die we hebben voorgelegd aan sociale partners. Met deze nota delen wij de reacties van sociale partners met u en geven wij u een advies over hoe de TK kan worden geïnformeerd. Op basis van uw reactie op deze nota ontvangt u op een later moment een nieuwe versie van de brief aan de TK.

Geadviseerd besluit

1. Heroverwegen standpunt:

- Gezien de felle reacties van sociale partners [redacted] Onderhandelingen met sociale partners en de meerderheid van de sociale partners die tegen afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting is [redacted] Onderhandelingen met sociale partners adviseren wij u uw standpunt te heroverwegen.
- Gezien de beperkte effectiviteit van afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid en het beperkte draagvlak adviseren we de regelgeving op dit moment niet aan te passen.
- Wij adviseren de inhoudingsmogelijkheid pas af te schaffen als [2]ffecten van de wetgeving op het gebied van wonen (van VRO) goed zichtbaar zijn. Dit betreft bijvoorbeeld de introductie van het doelgroepencontract (huurbescherming) en de invoering van de Wet Regie op de volkshuisvesting (meer huisvesting voor arbeidsmigranten).
- U kan in uw brief aan de TK wel aangeven dat u de regeling op termijn zou [3]willen afschaffen, en dat dit zorgvuldig zal gebeuren zonder daarbij het belang van de arbeidsmigrant uit het oog te verliezen. [4]

2. Informeren Tweede Kamer:

- Wij adviseren u in ieder geval de resultaten van de [5]erkenning spoedig met de Kamer te delen.
    - De TK heeft verscheidene moties ingediend over het onderwerp. De verkenning is namelijk al in 2023 uitgevoerd. We willen voorkomen dat de resultaten ervan achterhaald raken.
    - U heeft tijdens het debat over de Wet implementatie EU-richtlijn toereikende minimumlonen aangegeven de TK voor het einde van dit jaar te informeren over de verkenning.
- U zou de verkenning naar de TK kunnen sturen zonder een standpunt in te nemen (al dan niet aangevuld met het standpunt sociale partners). De

Pagina: 21

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

neigen naar afschaffing. Dit
reacties van sociale
partners met u en geven wij u een advies over hoe de TK kan worden
geïnformeerd.
nieuwe versie van de brief aan de TK.
Heroverwegen standpunt:
meerderheid van de sociale partners
beperkte effectiviteit van afschaffing van
regelgeving op dit moment niet aan te passen.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

effecten
van de wetgeving op het gebied van wonen (van VRO) goed zichtbaar zijn.
Dit betreft bijvoorbeeld de introductie van het doelgroepencontract
(huurbescherming) en de invoering van de Wet Regie op de
volkshuisvesting (meer huisvesting voor arbeidsmigranten).
willen afschaffen,
dit zorgvuldig zal gebeuren zonder daarbij het
belang van de arbeidsmigrant uit het oog te verliezen.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord met deze optie, met concreet tijdpad en flankerend beleid.

Ook graag passage in Kamerbrief over een grotere van rol werkgevers bij huisvesting en (voorkomen en bestrijden van) dakloosheid op korte termijn.

Plus: concrete inzet op strengere handhaving van de voorwaarden voor (vrijwillige) inhouding

Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

verkenning spoedig
De verkenning is namelijk al in 2023 uitgevoerd.
voor het einde van
aangevuld met het standpunt sociale partners).

Kamer kan dan goed geïnformeerd discussie voeren over de voor- en nadelen.

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024-

Kernpunten

- In reactie op de resultaten van de verkenning naar de inhoudingen voor zorg en huisvesting op het Wml gaf u aan de mogelijkheid van inhouding voor huisvesting te willen schrappen. Op deze wijze wordt in de WML een strikte scheiding aangebracht tussen arbeids- en huurcontract en het verdienmodel op huisvesting voor arbeidsmigranten tegengegaan.
- Wij hebben uw standpunt besproken met de werkgroep van de Stichting van de Arbeid en de regiegroep met sociale partners.
- Onderhandelingen met sociale par deelt uw standpunt. Onderhandelingen met sociale partners hebben grote zorgen bij afschaffing. Afschaffing zou niet in het belang van de arbeidsmigrant zijn.
- Onderhandelingen met sociale p vinden dat de voordelen van de inhoudingsmogelijkheid zwaarder wegen dan de nadelen. Onderhandelingen met sociale partners voorzien bij afschaffing door een laag doenvermogen bij arbeidsmigranten grote risico's zoals dakloosheid. Flankerend beleid is van belang om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten niet slechter af zullen zijn. Het flankerend beleid zal ook tot volledig effect moeten zijn gekomen voordat k[2]n worden afgeschaft.
- Onderhandelingen met sociale p zijn fel tegen afschaffing. Zij geven aan dat afschaffing op gespannen voet staat met de grotere verantwoordelijkheid die werkgevers geacht worden te nemen bij de huisvesting van arbeidsmigranten, zoals in het Hoofdlijnenakkoord en Regeerprogramma staat. Afschaffing volgt volgens werkgevers niet logisch uit de resultaten van de verkenning omdat dit het verdienmodel niet zal wegnemen. Bovendien zal afschaffing een negatief effect hebben op de keurmerken voor huisvesting (SNF, AKF) die nu wijdverspreid zijn. Ook zal het zicht op inhoudingen op het loon verdwijnen. De verwachting is dat deze nog wel zullen plaatsvinden maar zonder dat het op de loonstrook staat en zonder dat de Arbeidsinspectie hierop controleert. Voorts zijn werkgevers van mening dat de scheiding tussen het arbeids- en huurcontract al is verwezenlijkt door invoering Wet Goed Verhuurderschap (1 juli 2023). Tot slot geven werkgevers aan dat flankerend beleid bij afschaffing absoluut noodzakelijk is. Er worden door sociale partners al afspraken gemaakt over de prijs/kwaliteitsverhouding van de huisvesting van arbeidsmigranten. Op dit moment is de handhaving op huisvesting door gemeenten te beperkt.
- Ten aanzien van het [4]ankeren beleid, zijn de volgende elementen aan de orde gekomen in de gesprekken met sociale partners:
    - Minimumkwaliteit garanderen door keurmerken SNF en AKF in gebruik te laten blijven.
    - Huurbescherming versterken voor arbeidsmigranten via het doelgroepencontract. Naar verwachting wordt het wetsvoorstel hiervoor eind dit jaar uitgezet voor internetconsultatie.
    - Woningaanbod voor arbeidsmigranten vergroten en monitoren via de Wet Regie op de volkshuisvesting.
    - Arbeidsmigrant met laag doenvermogen beschermen, bijvoorbeeld door middel van het lopende project Work in NL.
    - Toezicht en handhaving op huisvesting arbeidsmigranten versterken.

[5]

Krachtenveld

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

inhouding voor
huisvesting te willen schrappen.
arbeids- en huurcontract en het verdienmodel
Onderhandelingen met sociale deelt uw standpunt.
grote zorgen
Onderhandelingen met soc vinden dat de voordelen van de inhoudingsmogelijkheid zwaarder
wegen dan de nadelen.
grote risico's zoals dakloosheid.
Flankerend beleid is van belang om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten
niet slechter af zullen zijn.
flankerend beleid

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Onderhandelingen met s zijn fel tegen afschaffing. Zij g
grotere verantwoordelijkheid die werkgevers
geacht worden te nemen bij de huisvesting van arbeidsmigranten,
verdienmodel niet zal wegnemen.
keurmerken voor huisvesting (SNF, AKF) die nu wijdverspreid
zijn.
zicht op inhoudingen op het loon verdwijnen.
scheiding tussen het arbeids- en huurcontract
al is verwezenlijkt door invoering Wet Goed Verhuurderschap (1 juli 2023). Tot
flankerend beleid bij
prijs\/kwaliteitsverhoudin

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

flankeren beleid, zijn de
Minimumkwaliteit garanderen door keurmerken SNF en AKF in gebruik
te laten blijven.
doelgroepencontract.
Woningaanbod voor arbeidsmigranten vergroten en monitoren via de
Wet Regie op de volkshuisvesting.
door middel van het lopende project Work in NL.
Toezicht en handhaving op huisvesting arbeidsmigranten versterken.
o

Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

- PvdA/GL willen de inhoudingsmogelijkheid huisvesting afschaffen. Een amendement hierover is verworpen tijdens debat over implementatie EU-richtlijn minimumlonen.
- De Arbeidsinspectie heeft in de verkenning aangegeven voorstander te zijn van afschaffing van de inhoudingsregeling voor huisvesting. Gezien de misstanden en het verdienmodel (package deal van werk, huisvesting en vervoer; geen debiteurenrisico's) die met deze regeling worden gefaciliteerd. Ook kunnen werkgevers zonder deze inhoudingsmogelijkheid nog steeds huisvesting aan hun werknemers aanbieden.
- Ambtelijk VRO is voor afschaffing (al dan niet op termijn). MVRO moet nog geïnformeerd worden. Eenheid van Kabinetsbeleid

Datum
06-11-2024

Onze referentie
2024-

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

amendement hierover is verworpen tijdens debat over implementatie EU-misstanden en het verdienmodel
Ook kunnen werkgevers zonder deze inhoudingsmogelijkheid nog steeds huisvesting aan hun werknemers aanbieden.
Ambtelijk VRO is voor afschaffing (al dan niet op termijn

Eenheid van Kabinetsbeleid

Bijlage 1 - Beantwoording vragen MSZW en MVRO over inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting op het minimumloon

1. De omvang van het probleem van misbruik rondom de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting af te zetten tegen de bijdrage van de inhoudingsmogelijkheid aan het voorkomen van problemen met huurbetaling en huisuitzetting.

1a. Aard en omvang volgens de Arbeidsinspectie

- Omdat het gaat om heimelijke gedragingen van werkgevers is er per definitie geen volledig zicht op de precieze aard en omvang van de problematiek. Wel zijn er eerste schattingen over de omvang door de Arbeidsinspectie gepubliceerd in de Nalevingsmonitor eerlijk werk. Dit is een tussenrapport. Sowieso dienen deze schattingen met de nodige voorzichtigheid worden gebruikt. Daarom is het net zo belangrijk – het gaat hier immers om kwetsbare buitenlandse werknemers – ook kwalitatieve bevindingen uit de praktijk mee te wegen; de aard van de problematiek.
- Over het misbruik van de inhoudingsmogelijk weten we het volgende. De Arbeidsinspectie schat in dat bij 5% van de vestigingen in Nederland sprake is van overtredingen van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML; bron: Nalevingsmonitor Eerlijk werk). Van deze 5% betreft 3% een onterechte inhouding op de WML, dus voor huisvesting én zorg.
- Er zijn 470.000 vestigingen in Nederland. Vanwege het noodzakelijk betrouwbaarheidsinterval[1] schat de Arbeidsinspectie in dat er maximaal circa 3300 vestigingen in Nederland zijn waar onterechte inhoudingen plaatsvinden.

Naast overtredingen van de randvoorwaarden (1. Volmacht 2. Certificaat voor kwaliteit 3. Max. 25% van persoonlijke WML) komen uit de verkenning misstanden naar voren, die weliswaar niet de drie randvoorwaarden overtreden, maar wel onwenselijk zijn. Deze zijn echter niet in cijfers te vatten. Het gaat om de volgende misstanden:

- Structureel ongeacht de kwaliteit van de huisvesting, de maximale inhouding van 25% plegen. De Arbeidsinspectie ziet bijvoorbeeld ook verhuur van bedden. Prijs en kwaliteit zijn niet gekoppeld. De Arbeidsinspectie en FNV zien hierdoor een verdienmodel.
- Maximaal inhouden van het bedrag boven het minimumloonniveau. Dit is niet gereguleerd of gemaximeerd door de inhoudingsregeling.
- De werknemer weet niet waarvoor hij/zij/hen tekent bij de schriftelijke volmachtverlening.
- Buiten de maximale inhouding via de loonstrook worden nog extra cash-betalingen gedaan.
- De Arbeidsinspectie ziet dat de afhankelijkheid en misstanden groter worden door de vermenging tussen werkgever en huisvester (baan kwijt, huisvesting kwijt, dus dakloos). De afhankelijkheid van de werkgever wordt zo vergroot.

De Arbeidsinspectie wijst erop dat niet het misbruik of geconstateerde overtredingen het belangrijkste bezwaar zijn. Ook zonder overtredingen is de maatregel onwenselijk. Zie de beantwoording van vraag 3 voor de verdere toelichting van de Arbeidsinspectie hierop.

1b. Bijdrage inhoudingsmogelijkheid

De inhoudingsmogelijkheid draagt als volgt bij aan het voorkomen van problemen met huurbetaling en huisuitzetting:

- Doordat de huurkosten worden ingehouden op het loon heeft de werkgever geen debiteuren- en incassorisico's voor de inning van de huur. Sociale partners geven aan dat voordat de inhoudingsmogelijkheid bestond het voor kwam dat werknemers schulden opbouwden door het niet (tijdig) betalen van de huur.
- Doordat de werkgever minder incassorisico's heeft zijn werkgevers sneller geneigd huisvesting aan te bieden. Werkgevers hebben meer garantie dat zij de investering van huisvesting op eigen terrein terugverdienen.
- Door de Wet Goed Verhuurderschap mag het arbeidscontract niet gekoppeld zijn aan het huurcontract, dat moeten losse contracten zijn. Daardoor wordt voorkomen dat arbeidsmigranten bij beëindiging van het arbeidscontract ook meteen hun huis uit moeten.

[1] Het betrouwbaarheidsinterval is 0% tot 0,7%. Dit maakt dat er bij maximaal 0,7% van de 470.000 vestigingen onterechte inhoudingen plaatsvinden.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Nalevingsmonitor eerlijk werk.
5% van de vestigingen in Nederland sprake is van overtredingen van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
deze 5% betreft 3% een onterechte inhouding op de WML, dus voor huisvesting én zorg.
overtredingen van de randvoorwaarden (1. Volmacht 2. Certificaat voor kwaliteit 3. Max. 25% van persoonlijke WML)
onwenselijk
Structureel ongeacht
inhouding van 25% plegen.
verhuur van bedden.
verdienmodel.
bedrag boven het minimumloonniveau.
weet niet waarvoor hij\/zij\/hen tekent
extra cash-betalingen gedaan.
afhankelijkheid en misstanden

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Ook zonder overtredingen is de maatregel onwenselijk. Zie de beantwoording van vraag 3 voor de verdere toelichting van de Arbeidsinspectie hierop.
werkgever geen debiteuren- en incassorisico's voor de inning van de huur. Sociale partners geven aan dat voordat de inhoudingsmogelijkheid bestond het voor kwam dat werknemers schulden opbouwden door het niet (tijdig) betalen van de huur.
sneller geneigd huisvesting
meer garantie
Door de Wet Goed Verhuurderschap mag het arbeidscontract niet gekoppeld zijn aan het huurcontract,

- Sociale partners hebben in sommige cao's, zoals de uitzend-cao, afspraken gemaakt waardoor arbeidsmigranten na beëindiging van het arbeidscontract nog vier weken in hun huis mogen blijven wonen. Per 1 januari 2025 hebben sociale partners afgesproken een prijs-kwaliteitssysteem in te voeren. Daarmee kan niet zomaar het maximale ingehouden worden zonder bepaalde kwaliteit te bieden.

2. De bijdrage die de Wet goed verhuurderschap en de toepassing en handhaving door gemeenten leveren aan het oplossen van het probleem van het ontduiken van goede voorwaarden voor goede huisvesting door de werkgever (hoe kan goed worden gehandhaafd op ingehouden huur versus kwaliteit).

Een antwoord op bovenstaande vraag vergt een bredere opsomming van de problematiek en de beleidsmaatregelen die daar momenteel op genomen worden:

- Wanneer er sprake is van de huur van woonruimte moet de huurbescherming en de huurprijsbescherming zoals die volgen uit het Burgerlijk Wetboek worden gerespecteerd. De inhoudingsregeling speelt bij de huurbescherming en huurprijsbescherming technisch geen rol.
- Het doel van de inhoudingsregeling is om te helpen bij het verzorgen van elementaire voorzieningen huisvesting en zorg. Het borgen van de kwaliteit, huurbescherming of huurprijsbescherming is een neveneffect.
- Ten aanzien van de huurprijsbescherming is er geen relatie tussen de gebruikte SNF- en AKF-keurmerken en het dwingend geldende WWS (woningwaarderingsstelsel). Aannemelijk is dat de huurprijzen die volgen uit de keurmerken in veel gevallen hoger zijn dan de maximaal toegestane huurprijzen uit het WWS. Ook een opzegtermijn van één maand, die via de cao is geregeld, kent geen basis in het huurrecht. De werking van de regeling staat daarmee mogelijk op gespannen voet met het huurrecht.
- Om een goed begrip te krijgen van de praktijksituatie is het van belang om onderscheid te maken tussen 'de huur van woonruimte' en het aanbieden van 'een logiesfunctie'. Huisvesters van arbeidsmigranten stellen in veel gevallen dat zij een logiesfunctie aanbieden. Er is dan vanuit het Burgerlijk Wetboek sprake van een overeenkomst van woonruimte 'naar zijn aard van korte duur', waarbij er geen sprake is van huurbescherming en huurprijsbescherming.
- In hoeverre de claim van een 'logiescontract' bij een rechter juridisch stand zou houden, is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval. Aannemelijk is dat arbeidsmigranten niet in de positie zijn hun – privaatrechtelijke – huurbescherming en huurprijsbescherming af te dwingen, in situaties waarin ze daar recht op zouden hebben. Kortom: de vraag of de claim op logiescontracten juridisch standhoudt wordt in de praktijk niet of nauwelijks gesteld. Ons zijn geen gevallen bekend waarbij de rechtelijke toetsing plaats heeft gevonden.
- Met de inwerkintreding van de Wet goed verhuurderschap (juli 2023) en de uitbreiding van deze wet met de Wet betaalbare huur (juli 2024), zijn gemeenten in de positie gekomen om te handhaven op de algemene regels goed verhuurderschap én de huurprijsbescherming (per 1 januari 2025). Een gemeente zou – in een specifiek geval – kunnen concluderen dat er sprake is van de huur van woonruimte en dat de huurprijsbescherming moet worden gerespecteerd.
- Gemeenten hebben geen mogelijkheden om handhavend op te treden t.a.v. de huurbescherming en/of het aanbieden van een juiste vorm van een huurcontract.
- Wel kunnen Gemeenten o.b.v. de Wet goed verhuurderschap toezien op 'de algemene regels goed verhuurderschap'. Deze algemene regels stellen bijv. dat de arbeidsovereenkomst en de huurovereenkomst gescheiden moeten zijn en deze in de taal van de arbeidsmigrant moeten zijn opgesteld. Het scheiden van de huur- en arbeidsovereenkomst heeft als doel te benadrukken de huurovereenkomst – en bijbehorende huurbescherming – los staat van de arbeidsovereenkomst en ook blijft bestaan na het aflopen van de arbeidsovereenkomst.
- Tot slot kunnen gemeenten op basis van de Wet Goed Verhuurderschap een vergunningsplicht instellen gericht op de huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Er is een voornemen tot een 'doelgroepcontract voor arbeidsmigranten' om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren. Dat is nu echter nog niet het geval. Kortom: voor arbeidsmigranten geldt op dit moment vanuit het huurrecht geen ander regime dan voor andere huurders.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

na beëindiging van het arbeidscontract nog vier weken in hun huis mogen blijven wonen.
uitzend-cao, afspraken
huurbescherming en de
huurprijsbescherming zoals die volgen uit het Burgerlijk Wetboek worden gerespecteerd.
huur van woonruimte
huurprijsbescherming is er geen relatie tussen de gebruikte SNF- en AKF-keurmerken en het dwingend geldende WWS
opzegtermijn van één maand, die via de cao is geregeld, kent geen basis in het huurrecht.
'de huur van woonruimte' en het aanbieden van 'een logiesfunctie'.
logiesfunctie aanbieden.
overeenkomst van woonruimte 'naar zijn aard van korte duur', waarbij er geen sprake is van huurbescherming en huurprijsbescherming.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

specifieke omstandigheden
claim op logiescontracten juridisch standhoudt wordt in de praktijk niet of nauwelijks gesteld. Ons zijn geen gevallen bekend waarbij de rechtelijke toetsing plaats heeft gevonden.
Een gemeente zou – in een specifiek geval – kunnen concluderen dat er sprake is van de huur van woonruimte en dat de huurprijsbescherming moet worden gerespecteerd.
niet in de positie zijn hun – privaatrechtelijke – huurbescherming en huurprijsbescherming af te dwingen,

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

arbeidsovereenkomst en dehuurovereenkomst gescheiden moeten zijn en deze in de taal van de arbeidsmigrant moeten zijn opgesteld. Het scheiden van de huur- en arbeidsovereenkomst heeft als doel te benadrukken de huurovereenkomst – en bijbehorende huurbescherming – los staat van de arbeidsovereenkomst en ook blijft bestaan na het aflopen van de arbeidsovereenkomst.

vergunningsplicht
vanuit het huurrecht geen ander regime

- Concluderend gelden de huurbescherming en de huurprijsbescherming ook als de huurder een arbeidsmigrant is. Deze bescherming is op papier verregaand geregeld, de praktijk is vaak weerbarstiger. Gemeenten hebben daarom met de Wet goed verhuurderschap en Wet betaalbare huur een handhavende positie gekregen. De vraag óf er sprake is van huurbescherming en/of huurprijsbescherming is met de genoemde wetten niet wezenlijk veranderd en afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval. De genoemde aanpassingen van het huurrecht zijn oorspronkelijk niet bedoeld als mitigerend beleid i.r.t. de inhoudingsregeling, maar hebben er wel effect op. De huurregelgeving regelt niets bijv. m.b.t. een minimum van 15 m² leefoppervlak.
- Wanneer de voorgenomen wijzigingen van het huurrecht gericht op het verbeteren van de huurbescherming voor arbeidsmigranten doorgang zou vinden, betekent dit dat:
    1. Het regime voor regulier huurwoningen ongewijzigd blijft; vaste huurcontracten en met huurbescherming en huurprijsbescherming blijven de norm.
    2. Er voor locaties waar in het bestemmings-/omgevingsplan enkel tijdelijke bewoning wordt toegestaan, er een tijdelijk huurcontract mogelijk is, waarin binnen die tijdelijke periode de huurbescherming en huurprijsbescherming moet worden gerespecteerd (dit is nieuw).
    3. Het onjuiste gebruik van 'naar aard van korte duur' contracten via de algemene regels goed verhuurderschap, wordt verboden. Wat er in de kern op neerkomt dat gemeenten al op basis van het aanbieden van die contractvorm zouden kunnen handhaven.

Conclusie: Gezien de ontwikkelingen op het terrein van wonen om huur(prijs)bescherming te borgen voor alle huurders zou het logisch zijn om niet meer via de inhoudingsmogelijkheid voor arbeidsmigranten een andere werkwijze te creëren.

- Wanneer we zouden stellen dat de inhoudingsregeling ook na 2027 noodzakelijk is om de prijs, kwaliteit en opzegtermijn van de verblijfsruimte van arbeidsmigranten te borgen, volgt hieruit de expliciete conclusie dat de huurbescherming en huurprijsbescherming dus niet van toepassing zijn en dat we ook beleidsmatig het uitgangpunt volgen dat er sprake is van 'logiescontracten'.
- Borging van de prijs, kwaliteit en opzegtermijn vindt dan plaats via het arbeidsrecht met de arbeidsinspectie als handhavende partij, en is gebaseerd op het uitgangspunt dat er loon wordt ingehouden. Deze conclusie zou ook gevolgen hebben voor de nut en noodzaak van bovengenoemde voorgenomen aanpassingen van het huurrecht.

3. De redenen voor de NLA om stevig te pleiten voor afschaffen mogelijkheid tot inhouden, met oog op handhaafbaarheid.

- De Arbeidsinspectie is voorstander van het per direct afschaffen van de inhoudingsregeling voor huisvestingskosten, omdat de prikkels verkeerd staan, misstanden groot zijn en zich ook al jarenlang voordoen. Hierin ziet zij geen verandering optreden.
- Sinds de ronde tafel over uitzendarbeid in de Tweede Kamer in 2021 wijst de Arbeidsinspectie erop dat het voor de werkgever/huisbaas wegnemen van het debiteuren- en incassorisico een stimulans zet op de 'package deal' van wonen en werk. Dit vergroot de afhankelijkheid van mensen van hun werkgever en verlaagt de kosten/risico's van werkgevers. Omdat toepassing bijna uitsluitend voor arbeidsmigranten plaatsvindt, is het een stimuleringsmaatregel voor arbeidsmigratie.
- Dat is volledig tegengesteld aan wat maatschappelijk en economisch gewenst is. De private verdienmodellen die arbeidsmigratie stimuleren en daarmee leiden tot extra druk op de woningmarkt (prijzen, verkamering, etc.) en op sociale cohesie (openbare orde etc.) zouden logischerwijs moeten leiden tot het berekenen van een opslag' om de afgewentelde maatschappelijke effecten te internaliseren in de prikkelstructuur die de werkgever/huisbaas ervaart.
- Volledig tegengesteld aan die maatschappelijk en economisch wenselijke logica, stimuleert de wetgever in de huidige situatie dat verdienmodel door risico's (=kosten) te verlagen.

De redenen van de Arbeidsinspectie om te pleiten voor afschaffing:

I. Minder aantrekkelijk maken van het verdienmodel van de package deal van vervoer, werk en huisvesting. De inhoudingsregeling geeft werkgevers een financiële prikkel om

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

handhavende positie gekregen.
aanpassingen van het huurrecht zijn oorspronkelijk niet bedoeld als mitigerend beleid i.r.t. de inhoudingsregeling, maar hebben er wel effect
wijzigingen van het huurrecht gericht op het verbeteren van de huurbescherming voor arbeidsmigranten doorgang zou vinden, betekent dit dat:
tijdelijk huurcontract mogelijk is, waarin binnen die tijdelijke periode de huurbescherming en huurprijsbescherming moet worden gerespecteerd (dit is nieuw).
'naar aard van korte duur' contracten via de algemene regels goed verhuurderschap, wordt verboden.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

gezien de ontwikkelingen op het terrein van wonen om huur(prijs)bescherming te borgen voor alle huurders zou het logisch zijn om niet meer via de inhoudingsmogelijkheid voor arbeidsmigranten een andere werkwijze te creëren.
huurbescherming en huurprijsbescherming dus niet van toepassing zijn en dat we ook beleidsmatig het uitgangpunt volgen dat er sprake is van 'logiescontracten'.
arbeidsrecht

Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

per direct afschaffen van de inhoudingsregeling
prikkels verkeerd staan, misstanden groot zijn en zich ook al jarenlang voordoen. Hierin ziet zij geen verandering optreden.
werkgever\/huisbaas wegnemen van het debiteuren- en incassorisico een stimulans zet op de 'package deal' van wonen en werk.
vergroot de afhankelijkheid van mensen van hun werkgever en verlaagt de kosten\/risico's van werkgevers.
stimuleringsmaatregel voor arbeidsmigratie.

Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 6 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

'opslag' om de afgewentelde maatschappelijke effecten te internaliseren in de prikkelstructuur die de werkgever\/huisbaas ervaart.
Minder aantrekkelijk maken van het verdienmodel van de package deal van vervoer, werk en huisvesting.

arbeidsmigranten in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkende. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet. De WML faciliteert dit verdienmodel, ook omdat debiteurenrisico's nog eens ontbreken.

II. Beperking van de afhankelijkheid van de werknemer van de werkgever: baan kwijt, huis kwijt, dakloos. Ook bij eventueel gescheiden contracten zijn werknemers vatbaar voor agressie, intimidatie en geweld.

III. Complexiteitsreductie van toezicht en handhaving. Met het schrappen van de toezicht en handhaving op de randvoorwaarden zijn de doorlooptijden van WML-onderzoeken mogelijk korter.

IV. De aard en omvang van de problematiek is structureel en aanzienlijk. Bevindingen uit de inspectiepraktijk:
   a. Betekenis volmacht is onbekend;
   b. Maximaal 25% van de WML inhouden ongeacht de grootte en kwaliteit van de huisvesting (ook voor bedden en kamers!).
   c. Naast maximale inhoudingen vinden ook extra cash-betalingen plaats;
   d. Inhoudingen fluctueren om onduidelijke redenen nogal eens per maand, terwijl loon en woonruimte hetzelfde blijft.

V. Werkgevers kunnen ook zonder inhoudingsmogelijkheid goede huisvesting aan hun werknemers bieden; dát is goed werkgeverschap. Zij hoeven daarvoor niet afhankelijk te zijn van een overheidsregeling die dit voor werkgevers goedkoper maakt.

VI. Werknemers moeten principieel zélf kunnen beschikken over hun loon.

VII. Zorgen voor gelijk speelveld tussen huisvesters: niet-werkgevers hebben nu een concurrentienadeel, omdat zij wél debiteuren- en incassorisico's dragen.

4. De lengte van een mogelijke overgangsperiode van afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting.

- Als u de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting wilt afschaffen dan moet een MvB gewijzigd worden.
- De inhoudingsregeling voor huisvesting is namelijk opgenomen in artikel 2a van het Besluit minimumloon en minimumvakantiebijslag.
- Wijziging van dit Besluit betekent normaliter een doorlooptijd van 1 jaar. In die periode wordt de nieuwe tekst van de AMvB opgesteld, worden verschillende uitvoeringstoetsen uitgevoerd en zal de Raad van State het voorstel beoordelen.
- Er zijn de volgende mogelijkheden voor een overgangsperiode van afschaffing:

I. Zo snel mogelijk afschaffen: binnen 1 jaar, per 1 januari 2026.
   - Hierdoor zal er weinig tijd zijn om flankerend beleid op te zetten als dit wijziging van een wet of AMvB vereist.
   - Het huurbeleid van VRO zal naar verwachting nog niet gereed zijn. Hierbij gaat om het wetsvoorstel om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren en het wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting. Dit zullen naar verwachting vanaf 2026 gereed zijn.
   - Er is echter bij WBJA momenteel geen capaciteit voor het wijzigen van het Besluit vanwege prioritering op andere dossiers. De wijziging van het Besluit zou nu in gang gezet moeten worden.

II. Eén overgangsjaar waarbij er over één jaar (in 2026) gestart wordt met de AMvB voor afschaffing. Afschaffen per 1 januari 2027.
   - Om te zorgen dat arbeidsmigranten beter af zijn bij afschaffing van de inhouding voor huisvesting moet het huurbeleid van VRO eerst van de grond komen en in de praktijk gaan werken.
   - Het wetsvoorstel om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren, zal in 2026 gereed zijn.
   - Daarnaast kunnen zo sociale partners, die op FNV na, fel tegenstander zijn van afschaffing, en huisvesters de tijd krijgen om zich aan te passen. De inhoudingsregeling is diep verankerd in het systeem waarin werkgevers huisvesting aanbieden aan arbeidsmigranten.
   - Twee jaar geeft ons de tijd om eventueel flankerend beleid te maken, mocht dat nodig blijken. Nadat u gecommuniceerd heeft de inhoudingsmogelijkheid af te schaffen, kunnen wij met werkgevers en huisvesters bepalen welk flankerend

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de
huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet.
Beperking van de afhankelijkheid van de werknemer van de werkgever:
agressie, intimidatie en geweld.
De aard en omvang van de problematiek is structureel en aanzienlijk. Bevindingen
Werkgevers kunnen ook zonder inhoudingsmogelijkheid goede huisvesting aan hun
werknemers bieden; dát is goed werkgeverschap.
zélf kunnen beschikken over hun loon.
gelijk speelveld tussen huisvesters:

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

AMvB gewijzigd
Wijziging van dit Besluit betekent normaliter een doorlooptijd van 1 jaar.
Zo snel mogelijk afschaffen: binnen 1 jaar, per 1 januari 2026.
huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren en
het wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting.
Eén overgangsjaar waarbij er over één jaar (in 2026) gestart wordt met de AMvB voor
afschaffing. Afschaffen per 1 januari 2027.

beleid nodig is. Dit flankerend beleid kunnen we dan gaan opstellen. Als dit wijziging van lagere wet of regelgeving vereist (AMvB of ministeriële regeling) dan is hier tijd voor.

III. Communiceren dat de inhoudingsmogelijkheid wordt afgeschaft op termijn, maar die termijn voorwaardelijk maken.
   - De belangrijkste voorwaarde is dat er in de praktijk huurbescherming voor arbeidsmigranten moet zijn waarop voldoende handhaving en toezicht is.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Communiceren dat de inhoudingsmogelijkheid wordt afgeschaft op termijn, maar die termijn voorwaardelijk maken.
praktijk huurbescherming
voldoende handhaving en toezicht is.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
02-01-2025

nota

Nota - uitzoekpunten verkenning inhoudingen op het minimumloon voor huisvesting

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
3

Aanleiding

- In het overleg met MVRO op 18 december jl. heeft u afgesproken een aantal zaken rondom de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting in de Wml scherper in beeld te krijgen.
- Bijgaand in bijlage 1 vindt u de uitwerking van die uitzoekpunten.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u op korte termijn een gesprek te voeren met MVRO om tot een besluit te komen. Wij adviseren om dit gesprek met ambtelijke ondersteuning te voeren zodat eventuele nieuwe vragen tijdens het gesprek direct kunnen worden beantwoord.
- Wij adviseren u om de inhoudingsmogelijkheid over een termijn van twee jaar af te schaffen.
    - Op die manier krijgt het huisvestingsbeleid van VRO de tijd zich te ontwikkelen en kan de huisvesting van arbeidsmigranten worden verbeterd.
    - Tegelijkertijd komt er zicht op een scheiding tussen wonen en werken in de Wml en wordt het (mogelijke) verdienmodel via de Wml aangepakt.
    - Ambtelijk VRO legt eenzelfde advies voor aan MVRO.
- Op dinsdag 14 januari a.s. kan dit onderwerp aan bod komen tijdens het debat over de implementatie van de EU-richtlijn 'Toereikende minimumlonen'.
    - Ter voorbereiding op dit debat hebben wij een spreektekst gemaakt waarin u (vooralsnog) aangeeft dat het schrappen van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting in de Wml een dilemma betreft waarover u met MVRO momenteel nog in gesprek bent.

Kernpunten

- U hebt met MVRO afgesproken de volgende punten scherper in beeld te brengen:
    1. De omvang van het probleem van misbruik rondom de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting af te zetten tegen de bijdrage van de inhoudingsmogelijkheid aan het voorkomen van problemen met huurbetaling en huisuitzetting;
    2. De bijdrage die de Wet goed verhuurderschap en de toepassing en handhaving door gemeenten leveren aan het oplossen van het probleem van het ontduiken van goede voorwaarden voor goede

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

korte termijn een gesprek te voeren met MVRO om tot een
besluit te komen.
met ambtelijke ondersteuning
Wij adviseren u om de inhoudingsmogelijkheid over een termijn van twee jaar
af te schaffen.
huisvestingsbeleid van VRO de
zicht op een scheiding tussen wonen en werken
in de Wml en wordt het (mogelijke) verdienmodel via de Wml
aangepakt.
Ambtelijk VRO legt eenzelfde advies voor aan MVRO.
'Toereikende minimumlonen'.
inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting in de Wml een dilemma
betreft waarover u met MVRO momenteel nog in gesprek bent.

huisvesting door de werkgever (hoe kan goed worden gehandhaafd op ingehouden huur versus kwaliteit);
3. De redenen voor de NLA om stevig te pleiten voor afschaffen mogelijkheid tot inhouden, met oog op handhaafbaarheid;
4. De lengte van een mogelijke overgangsperiode van afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting.

- Een reactie op deze punten treft u in bijlage 1 van deze nota. Ook de actuele versie van de brief aan de TK en de daarbij behorende bijlage met de verkenning naar de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting en zorg zijn volledigheidshalve als bijlage toegevoegd (bijlage 2 en bijlage 3).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Bijlage 1 - beantwoording uitzoekpunten MSZW en MVRO inhoudingen op het minimumloon voor huisvesting	Ter informatie	
2	Kamerbrief - Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Ter informatie	
3	Bijlage - Bevindingen verkenning inhoudingen minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Ter informatie	

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING EN ONDERTEKENING

Directie
[redacted]

Datum
31-01-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Uiterlijk bij
6 februari 2025

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW

nota

Verzending Kamerbrief verkenning inhoudingen op het minimumloon voor huisvesting en zorg

Aanleiding

Op basis van het BWO met MVRO op woensdag 29 januari 2025 is de 'Kamerbrief verkenning inhoudingen op het minimumloon voor huisvesting en zorg' aangepast. U heeft hierop akkoord gegeven. Inmiddels heeft MVRO aangegeven ook akkoord te zijn.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u de brief te ondertekenen en te verzenden naar de TK, vóór het CD Arbeidsmigratie op woensdag 12 februari a.s.

Kernpunten

Kern van de maatregel en brief

- De inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting wordt stapsgewijs afgebouwd en over een termijn van 5 jaar afgeschaft. Stapsgewijze afbouw gebeurt door het maximale inhoudingspercentage geleidelijk af te bouwen.
- Op deze manier komt het incasso-risico geleidelijk steeds meer bij werkgevers en huisvesters te liggen. De gevolgen hiervan worden tussentijds gemonitord.
- Doordat de inhoudingsmogelijkheid op termijn verdwijnt, wordt de ongewenste afhankelijkheid tussen de werkgever en de arbeidsmigrant verkleind (in lijn met de aanbevelingen van Roemer) en een ongewenst verdienmodel tegengegaan. Werkgevers kunnen nog steeds huisvesting aanbieden.
- Concreet betekent stapsgewijze afbouw van de inhoudingsmogelijkheid dat vanaf 1 januari 2026 elk jaar het maximale inhoudingspercentage met 5%-punt verlaagd wordt.
- Op dit moment is het maximale inhoudingspercentage 25% van het (bruto) Wml. Per 1 januari 2026 zal de eerste stap gezet worden en zal het maximale inhoudingspercentage verlaagd worden naar 20%.
- Over vijf jaar zal de afbouw uiteindelijk leiden tot een inhoudingspercentage van 0% en zal de inhoudingsmogelijkheid in 2030 verdwijnen.
- Op dat moment is er naar verwachting ook genoeg wetgeving die de kwaliteit van huisvesting en huurprijsbescherming van arbeidsmigranten voldoende garandeert.
- Het besluit (wijziging van een AMvB) dat de geleidelijke afbouw van de inhoudingsmogelijkheid vanaf 2026 regelt zal worden voorbereid.

Communicatie
Een persbericht wordt voorbereid.

Datum
31-01-2025

Onze referentie
2025-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Verzenden aan TK	
2	Bijlage 1 - Bevindingen verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Verzenden aan TK	
3	Bijlage 2 - Openbaarmaking beslisnota's - Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg	Verzenden aan TK	